

HCW-001-001335

Seat No. _____

B. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

October / November – 2017

Sanskrit : Paper - 6

(साहित्यशास्त्र)

(Core) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001335

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ પ્રશ્નો છે.

Instructions : (1) There is five questions in this question paper.

(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ તેની સામે દર્શાવેલ છે.

(2) The marks are given near each questions.

૧ મમ્મટની કાવ્યની વ્યાખ્યા આપી, કાવ્યના પ્રકારની ચર્ચા કરો. ૧૪

1 Giving definition of Mammata काव्य discuss types of काव्य. 14

अथवा / OR

૧ “કિં ચ નાયમાચાર્યા માનુષઃ કિન્તુ વાગ્દેવતૈવ” - મમ્મટને અનુલક્ષીને આ વિધાનની ચર્ચા કરો. ૧૪

1 “કિં ચ નાયમાચાર્યા માનુષઃ કિન્તુ વાગ્દેવતૈવ” Discuss this statement with Mammatas reference. 14

૨ કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો પર સવિસ્તાર નોંધ લખો. ૧૪

2 Write a long discussion on काव्यशास्त्रस्य संप्रदायाः। 14

अथवा / OR

૨ આચાર્ય મમ્મટે આપેલા કાવ્ય હેતુઓની મીમાંસા કરો. ૧૪

2 Analyze the poetic objectives of Acharya Mammata. 14

- ૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે સવિસ્તાર સમજાવો : ૧૪
- ૩ Explain fully any **two** following : 14
- (૧) एतद्विलक्षणा तु कविवाङ्निर्मितिः ।
- (૨) कालिदासादीनामिव यशः ।
- (૩) अत्र स्फुटो न कश्चिदलंकारः रसस्य हि प्राधान्यान्नालंकारता ।
- (૪) भेदग्रहणमनन्वयव्यवच्छेदाय ।
- ૪ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે અલંકારો લક્ષણ અને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો : ૮
- 4 (A) Explain any **two** Alankara with definition and 8
examples :
- (૧) उत्प्रेक्षा
- (૨) श्लेषः
- (૩) दृष्टान्तः
- (૪) व्यतिरेकः
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે અલંકારો કારણો આપી સમજાવો : ૬
- (B) Explain the figures of speech in any **two** of the 6
following giving reasons :
- (૧) करारविन्देन पदारविन्दं मुखारविन्दे विनिवेशयन्तम् ।
वटस्य पत्रस्यपुटे शयानं बालं मुकुन्दं मनसा स्मरामि ॥
- (૨) कृपणानां धनं नागानां फणमणिः केसराः सिंहानाम् ।
कुलबालिकानां स्तनाः कुतः स्पृश्यन्तेऽमृतानाम् ॥
- (૩) देवीभावं गमिता परिवारपदं कथं भजत्वेषा ।
न खलु परिभोगयोग्यं दैवतरूपाङ्कितं रत्नम् ॥
- (૪) पाण्डु क्षामं वदनं हृदयं सरसं तवालसं च वपुः ।
आवेदयति नितान्तं क्षेत्रियरोगं सखि हृदन्तः ॥
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 14
- (૧) मम्मटस्य जीवनम् ।
- (૨) काव्यलक्षणम् ।
- (૩) काव्यप्रयोजनानि ।
- (૪) कवि-ब्रह्मणोः सृष्टिः।